

Brüssel, 6.3.2019
COM(2019) 103 final

2019/0052 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

**milles käsitletakse Euroopa Liidu nimel Põhja-Atlandi lõhe kaitseorganisatsioonis (NASCO) võetavat seisukohta ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 9450/1/14
REV 1**

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel Põhja-Atlandi lõhe kaitseorganisatsiooni (NASCO) koosolekutel võetav seisukoht ajavahemikuks 2019–2023 seoses kaitse- ja majandamismeetmete kavandatud vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Põhja-Atlandi lõhekaitsekonventsioon

Põhja-Atlandi lõhekaitsekonventsiooni (NASCO konventsioon) eesmärk on NASCO loomise kaudu kaitsta, taastada, tugevdada ja ratsionaalselt majandada Atlandi looduslikku lõhet. Konventsioon jõustus 1. oktoobril 1983.

Liit on NASCO konventsiooni osaline, olles selle heaks kiitnud vastavalt nõukogu otsusele 82/886/EMÜ¹.

2.2. Põhja-Atlandi lõhe kaitseorganisatsiooni nõukogu

NASCO nõukogu, keda toetavad kolm NASCO komisjoni (Põhja-Ameerika komisjon, Kirde-Atlandi komisjon ja Gröönimaa lääneosa komisjon), on NASCO konventsiooni alusel loodud organ, mis tegeleb Atlandi lõhe kaitsmise, taastamise ja ratsionaalse majandamisega rahvusvahelise koostöö teel. Nõukogu võtab vastu tema pädevusvaldkonda kuuluvate kalavarude kaitse- ja majandamismeetmed.

NASCO nõukogu ja kahe komisjoni (Kirde-Atlandi komisjon ja Lääne-Gröönimaa komisjon) liikmena on liidul osalemis- ja hääletamisõigus. NASCO nõukogu võtab oma otsused vastu ühehäälselt.

2.3. NASCO nõukogu otsused

NASCO nõukogu on volitatud vastu võtma tema pädevusvaldkonda kuuluvate kalavarude kaitse- ja rakendusmeetmeid ning need on lepinguosalistele siduvad.

NASCO konventsiooni artikli 13 lõike 2 kohaselt jõustuvad meetmed 60 päeva pärast kuupäeva, mil NASCO lepinguosalisi neist teavitab.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Liidu nimel piirkondlike kalandusorganisatsioonide aastakoosolekutel võetav seisukoht kujundatakse praegu kaheastmelist lähenemisviisi kasutades. Nõukogu otsuses sätestatakse mitmeks aastaks liidu seisukohaga seotud põhimõtted ja tegevussuunad ning seejärel kohandatakse seda seisukohta igaks aastakoosolekuks komisjoni mitteametlike dokumentidega, mida arutatakse nõukogu vastavas töörühmas.

NASCO puhul rakendatakse kõnealust lähenemisviisi nõukogu 19. mai 2014. aasta otsusega 9450/1/14 REV 1, millega kehtestatakse liidu seisukoht NASCOs ajavahemikul 2014–2018. Otsus sisaldab üldpõhimõtteid ja -suuniseid, kuid selles võetakse võimalikult suures ulatuses arvesse ka NASCO eripärasid. Lisaks on selles sätestatud standardprotsess, mille alusel määratakse liikmesriikide nõudmisel kindlaks liidu seisukoht aastate kaupa.

¹ Nõukogu 13. detsembri 1982. aasta otsus 82/886/EMÜ Põhja-Atlandi lõhekaitsekonventsiooni sõlmimise kohta (EÜT L 378, 31.12.1982, lk 24).

Otsusega 9450/1/14 REV 1 nähakse ette, et liidu seisukoht vaadatakse läbi enne 2019. aasta aastakoosolekut. Seetõttu esitatakse käesolevas ettepanekus liidu seisukoht NASCOs ajavahemikuks 2019–2023 ja sellega asendatakse otsus 9450/1/14 REV 1.

Otsusega 9450/1/14 REV 1 integreeriti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013² sätestatud uue ühise kalanduspoliitika põhimõtted ja tegevussuunad, võttes arvesse ka eesmäärke, mis on sätestatud komisjoni teatistes ühise kalanduspoliitika välismõõtmekohta³. Lisaks kohandati sellega liidu seisukohta Lissaboni lepingu suhtes.

Käesoleva läbivaatamise käigus võetakse seoses kalapüügitõuga arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“,⁴ liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni ühisteatist „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: Ookeanide tulevikku hõlmav kava“⁵ ja nõukogu järeldusi kõnealuse ühisteatise kohta⁶.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et nõukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega „[...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

„Õigusliku toimega aktid“ hõlmavad õigusakte, millel on õiguslik toime kõnealust asutust reguleeriva rahvusvahelise õiguse eeskirjade alusel, ja akte, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid mis „võivad otsustavalt mõjutada ELi seadusandja poolt vastu võetud õigusaktide sisu“⁷.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

NASCO nõukogu, keda toetavad selle komisjonid, on lepinguga, st NASCO konventsiooniga ettenähtud organ.

Aktidel, mis NASCO nõukogul palutakse vastu võtta, on õiguslikud tagajärjed. Vastavalt NASCO konventsiooni artiklile 13 on kavandatud aktid rahvusvahelise õiguse raames siduvad ning neil võib olla otsustav mõju liidu õigusaktide sisule, sh:

- nõukogu määrusele (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks⁸;

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

³ KOM(2011) 424, 13.7.2011.

⁴ KOM (2018) 28 final, 16.1.2018.

⁵ JOIN(2016) 49 final, 10.11.2016.

⁶ 7348/1/17 REV 1, 24.3.2017.

⁷ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

⁸ ELT L 286, 29.10.2008, lk 1.

- nõukogu määrusele (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks⁹; ning
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrusele (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist¹⁰.

Kavandatud aktidega ei täiendata ega muudeta NASCO konventsiooni institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaste otsuste materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kõnealuse aktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatud akti põhieesmärk ja sisu on seotud kalandusega. Käesolevas seisukohas kajastatavate põhimõtete kehtestamise õiguslik alus on määrus (EL) nr 1380/2013.

Seepärast on kavandatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 43 lõige 2. Otsusega asendatakse otsus 9450/1/14 REV 1, mis hõlmab ajavahemikku 2014–2018.

4.3. Kokkuvõte

Ettepanekus esitatud otsuse õiguslik alus peaks seega olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõige 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

⁹ ELT L 343, 22.12.2009, lk 1.

¹⁰ ELT L 347, 28.12.2017, lk 81.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

milles käsitletakse Euroopa Liidu nimel Põhja-Atlandi lõhe kaitseorganisatsioonis (NASCO) võetavat seisukohta ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 9450/1/14 REV 1

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ühendus sõlmis nõukogu otsusega nr 886/82¹¹ Põhja-Atlandi lõhekaitsekonventsiooni (edaspidi „NASCO konventsioon“), millega asutati Põhja-Atlandi lõhe kaitseorganisatsioon (NASCO).
- (2) NASCO nõukogu, keda toetavad kolm komisjoni (Põhja-Ameerika komisjon, Kirde-Atlandi komisjon ja Gröönimaa lääneosa komisjon), on NASCO konventsiooni alusel loodud organ, mis tegeleb Atlandi lõhe kaitsmise, taastamise ja ratsionaalse majandamisega rahvusvahelise koostöö teel. NASCO nõukogu võtab vastu tema pädevusvaldkonda kuuluvate kalavarude kaitse- ja majandamismeetmed. Sellised meetmed võivad muutuda liidule siduvaks.
- (3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013¹² on sätestatud, et liit tagab selle, et püügitegevus ja vesiviljelus on keskkonna seisukohast pikaajaliselt jätkusuutlikud ning neid majandatakse sellisel viisil, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja tööhõivealase kasu saavutamise ja toiduvarude kättesaadavuse toetamise eesmärkidega. Samuti on selles sätestatud, et liit kohaldab kalapüügi majandamise suhtes ettevaatusprintsipi põhinevat lähenemisviisi ning ühise kalanduspoliitika eesmärk on tagada, et mere bioloogiliste elusressursside kasutamise kaudu taastatakse ja hoitakse püütavate liikide populatsioonid tasemetel, mis ületavad maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikke tasemeid. Lisaks on selles sätestatud, et liit võtab parimate kättesaadavate teaduslike nõuannete põhjal kalavarude kaitse- ja majandamismeetmed, toetab teaduslike nõuannete ja teadmiste edasiarendamist, lõpeb järk-järgult tagasiheite ja edendab püügimeetodeid, mis aitavad kaasa selektiivsemale kalapüügile, soovimatu saagi võimalikult suurele vältimisele ja vähendamisele ning sellisele kalapüügile, millel on väike mõju mereökosüsteemile ja kalavarudele. Lisaks on määruses (EL) nr 1380/2013 konkreetselt sätestatud, et liit kohaldab neid eesmärke ja põhimõtteid oma kalandusalastes välissuhetes.

¹¹ Nõukogu 13. detsembri 1982. aasta otsus Põhja-Atlandi lõhekaitsekonventsiooni sõlmimise kohta (EÜT L 378, 31.12.1982, lk 24).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

- (4) Vastavalt liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja Euroopa Komisjoni ühisteatisele „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: meie ookeanide tulevikku hõlmav kava“¹³ ja nõukogu järeldustes kõnealuse ühisteatise kohta¹⁴ sätestatud on liidu poolt kõnealustel foorumitel võetud meetmete hulgas kesksel kohal selliste meetmete edendamine, millega toetatakse ja suurendatakse piirkondlike kalandusorganisatsioonide tõhusust ning vajaduse korral parandatakse nende juhtimist.
- (5) Komisjoni teatistes Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“¹⁵ viidatakse konkreetsetele meetmetele, mille eesmärk on vähendada plasti- ja merereostust ning samuti püügivahendite merel kaotamist või sinna jätmist.
- (6) On asjakohane kindlaks määrata seisukoht, mis võetakse liidu nimel NASCO nõukogu koosolekul, kuna NASCO kaitse- ja täitemeetmed on liidu jaoks siduvad ja võivad otsustavalt mõjutada liidu õiguse sisu, nimelt nõukogu määrust (EÜ) nr 1005/2008,¹⁶ nõukogu määrust (EÜ) nr 1224/2009¹⁷ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/2403¹⁸.
- (7) Praegu on NASCO nõukogu kohtumistel liidu nimel võetav seisukoht kehtestatud nõukogu otsusega 9450/1/14 REV 1¹⁹. On asjakohane tunnistada otsus 9450/1/14 REV 1 kehtetuks ja asendada see uue otsusega ajavahemikuks 2019–2023.
- (8) Arvestades kalavarude muutuvat iseloomu NASCO konventsioonialas ja sellest tulenevat vajadust võtta liidu seisukohas arvesse uusi arenguid, sealhulgas uut teaduslikku ja muud asjakohast teavet, mis esitatakse enne NASCO koosolekuid või nende käigus, tuleb kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõikes 2 sätestatud liidu institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõttega kehtestada 2019.–2023. aastaks menetlused liidu seisukoha iga-aastaseks täpsustamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel Põhja-Atlandi lõhe kaitseorganisatsiooni (NASCO) nõukogu koosolekul võetav seisukoht on esitatud I lisas.

¹³ JOIN(2016) 49 final, 10.11.2016.

¹⁴ 7348/1/17 REV 1, 24.3.2017.

¹⁵ KOM (2018) 28 final, 16.1.2018.

¹⁶ Nõukogu määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1936/2001 ja (EÜ) nr 601/2004 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1093/94 ja (EÜ) nr 1447/1999 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 1).

¹⁷ Nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse liidu kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 343, 22.12.2009, lk 1).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1006/2008 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 81).

¹⁹ Nõukogu 19. mai 2014. aasta otsus Euroopa Liidu nimel Põhja-Atlandi lõhe kaitseorganisatsioonis (NASCO) võetava seisukoha kohta.

Artikkel 2

NASCO nõukogu koosolekutel võetava liidu seisukoha iga-aastane täpsustus tehakse vastavalt II lisale.

Artikkel 3

Nõukogu annab I lisas esitatud liidu seisukohale hinnangu ja vajaduse korral vaatab selle komisjoni ettepaneku põhjal läbi hiljemalt NASCO nõukogu 2024. aasta koosolekuks.

Artikkel 4

19. mai 2014. aasta otsus 9450/1/14 REV 1 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*